

ת"פ 43931/06/13 - מדינת ישראל נגד עקל אבו סבית

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 43931-06-13 מדינת ישראל נ' אבו סבית(עציר)

בפני כב' השופט אלון אינפלד

בעניין: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אבי ביטון, פמ"ד

המאשימה

נגד

עקל אבו סבית (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד עוזי נקש

הנאשם

הכרעת דין

אישום ותשובה

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של סיון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, נהיגה בזמן פסילה והסתייעות ברכב לביצוע פשע.
2. על פי כתב האישום נפסל הנאשם מלנהוג על ידי בית המשפט לתעבורה בבאר שבע, ביום 9.5.12.
3. נטען כי בתאריך 17.6.13 קרוב לשעה 20:50 נסעו 4 שוטרים בניידת משטרתית בכביש המוביל משכונת רמות בבאר שבע לכיוון צומת חטיבת הנגב. השוטרים הגיעו אל הצומת ונעצרו סמוך לפני הרמזור כיוון שבאותה עת דלק אור אדום בכיוון נסיעתם. השוטרים הבחינו בנאשם שהוא נוהג ברכב מסוג פסאט. הנאשם נסע בנסיעת עקלתון, בלם בחריקת בלמים ופנה ימינה בצומת אל כביש 60 (דרך חברון) לכיוון באר שבע.
4. עוד נטען כי השוטרים הפעילו אור כחול שעל גג הניידת ונסעו אחרי הנאשם, הנאשם המשיך בנסיעת העקלתון והתנגש במעקה בטיחות מימין לדרך. כך, המשיך בנסיעת עקלתון עד שהגיע לצומת הרחובות דרך חברון-בן עמי. השוטרים עצרו במקביל לרכב הנאשם והשוטר אשר נהג, חיים, פנה לנאשם שאל אותו מדוע הוא נוסע בצורה זאת והורה לו לעצור בצד הדרך. הנאשם התעלם מהוראה זו, פתח בנסיעה מהירה וביצע פניית פרסה כאשר דולק אור אדום ברמזור בכיוון נסיעתו. כתוצאה מכך מספר כלי רכב אשר חצו את הצומת בכיוון הנגדי נאלצו לבלום בפתאומיות, על מנת למנוע התנגשות ביניהם לבין רכב הנאשם.

5. השוטרים ביצעו גם כן פניית פרסה, והמשיכו בנסיעתם אחרי הנאשם אשר המשיך לנסוע תוך הסטת רכבו מצד לצד. בשלב מסוים פנה הנאשם ימינה לכיוון כביש 40 והמשיך בנסיעה מהירה. תוך כדי נסיעה זו עקפו השוטרים את הנאשם על מנת לסמן לו לעצור בצד הדרך, אך הנאשם הסיט את רכבו לעבר הניידת וכך אילץ את השוטרים לבלום ולהסיט את רכבם לשולי הדרך כדי להימנע מפגיעה.

6. במהלך הנסיעה עלה עשן מכיוון מנוע הרכב של הנאשם, והנאשם המשיך בנסיעה למרות זאת. בשלב מסוים פנה הנאשם בפתאומיות מהכביש אל דרך עפר תוך שהוא ממשיך להתעלם מסימוני השוטרים לעצור. בשלב כלשהו נעצר הרכב. השוטרים יצאו מהניידת וניגשו אל הנאשם על מנת לעצור אותו ולהרחיקו מרכבו אשר החל לעלות באש. הנאשם התנגד לשוטרים, סירב לצאת מן הרכב ונופף בידיו. אולם, השוטרים הצליחו להשתלט עליו, להוציאו ולאזוק אותו. הרכב נשרף כליל.

7. **הנאשם כפר באישום באמצעות הסנגור. לעניין הפסילה, טען הסנגור כי אמנם הנאשם נפסל מלנהוג אך פסק הדין שניתן בהעדר הנאשם בוטל לבקשת הנאשם תוך שבית המשפט מטיל עליו הוצאות. הנאשם לא שילם את ההוצאות וכיוון שכך חזרה הפסילה על כנה. אולם, הנאשם לא ידע על כך שהחלטה בדבר ביטול הפסילה בוטלה והפסילה חזרה על כנה.**

8. לעניין המרדף הנאשם הודה כי הוא אכן היה ברכב המדובר והשוטרים נסעו בעקבותיו. כך, הודה למעשה בכל מתווה המרדף, וכי נסיעתו כוונה לשם בריחה. אולם הנאשם כפר ביסוד הנפשי, וחלק מהפרטים. הסנגור הסביר כי משפחת הנאשם מצויה בסכסוך עם משפחה אחרת מעיירת מגוריו וכי אירעו אירועי נקמת דם בין המשפחות, אף הנאשם עצמו נפצע בעבר מירי כתוצאה מסכסוך זה. ביום האירוע לא הייתה לנאשם סיבה לברוח מהשוטרים. בהתקרבו לצומת בו החל האירוע, ראה רכב עם אורות מהבהבים אשר סימן לו לעצור. הנאשם ראה דמויות ברכב, ראה שאין מדובר בשוטרים והחל להימלט. למעשה השוטרים החלו לדלוך אחר הנאשם כאשר הוא עצמו היה, מבחינתו, בעיצומו של מרדף. הנאשם לא הבין כי בשלב זה הרכב הרודף אחריו אינו עוד הרכב העלום אשר בעטיו החל לברוח, אלא רכב משטרה. לפיכך, כאשר הנאשם ברח מהשוטרים, פעל תחת הגנת "צורך" מדומה. לטענת הנאשם, הרכב שהחל את המרדף אחריו לא היה רכב משטרה אלא רכב אחר, מסוג הונדה, עם אורות ירוקים מהבהבים ואשר סימן לו לעצור. ברכב היה אדם בחולצה לבנה ולא במדי שוטרים.

9. לעניין פרטי המרדף, טען הנאשם כי לא היה אירוע בו הניידת עצרה במקביל אליו ברמזור. הנאשם מודה במסלול הבריחה אך עומד על כך שלכל אורך הדרך לא הבין כי מדובר בשוטרים אלא סבר שמדובר באויביו המנסים לפגוע בו. מסיבה זו, המשיך הנאשם במרדף, למרות העשן שעלה מהמנוע. הסנגור אף אישר כי הנאשם נהג בצורת "זיג-זג" בשלבים מסוימים של המרדף, אך הזכיר כי כבר מהרגע הראשון שהשוטרים ראו אותו הוא כבר היה מזזג. לעניין השלב האחרון של האירוע, אישר הסנגור כי הנאשם סירב לצאת מהרכב הבווער, אך הדגיש כי גם באותו שלב לא הבין שמדובר בשוטרים אלא סבר שמדובר באויביו. הסנגור אישר כי היה צריך להוציא את הנאשם מהרכב בכוח, והרכב אף עלה באש.

ראיות ועמדות הצדדים

10. ראיות המדינה לעניין מהלך האירוע מתבססות בעיקרן על עדויות השוטרים. זאת, בנוסף למוצגים שונים שהוגשו כהמחשה, לרבות דיסק שחזורים וכן תמונות. כן הגישה המדינה דיסק של שיחות השוטרים עם המוקד ממהלך האירוע, יחד עם תמלילים. לעניין פסילת רישיון הנהיגה, הגישה המדינה בהסכמה את מסמכי בית המשפט.
11. הסנגור מסתמך בעיקר על עדות הנאשם, לעניין היסוד הנפשי שלו, תוך ניסיון לחזק עדותו מתוך דברי השוטרים עצמם. לעניין פסילת רישיון הנהיגה, הסתמך הסנגור גם על עדותו של עורך הדין אשר ייצג את הנאשם בתיק התעבורה, עו"ד גרוס, ועל המסמכים שהוגשו על ידי עורך הדין.
12. במסגרת ההליך, העידו כל ארבעת השוטרים שהיו ברכב. הודעותיהם כולם הוגשו. מגרסתם עלה כי כלל לא היו בסיור מבצעי ולא נסעו ברכב מבצעי, אלא עסוקים היו בתהליך האיסוף של השוטרים מביתם, למשמרת בתחנת העיירות. המדובר היה ברכב המשמש לצרכים מנהליים, רוב השוטרים העידו שלא הייתה מותקנת בו סירנה, היא לא הייתה מחוברת באופן אוטומטי לרשת הקשר והשוטרים למעשה נקלעו לאירוע באופן מקרי לחלוטין.
13. תיאור תחילת המרדף ומהלכו, על ידי השוטרים, גילה סתירות אחדות בין השוטרים לבין עצמם. המדינה טענה כי אין מדובר בסתירות אשר צריכות לעורר ספקות בשאלת מהימנותם. מדובר בסתירות טבעיות למהלך אירועים חריג ומהיר. זאת, כאשר כל אחד מהשוטרים רואה ההתרחשויות מזווית אחרת, קולט שלבים שונים של האירוע, ומייחס חשיבות אחרת לפרטים שונים, אשר את חלקם הוא קולט וזוכר, וחלקם לא. לפיכך, סוברת התביעה, שיש לבסס ממצאים על עדויות השוטרים, כפי שהם, כל עוד אין הם נסתרים בפרטיהם על ידי שוטר אחר.
14. מסיכומי הסנגור עולה כי **הסנגור אינו חולק על עיקרי גרסת השוטרים**, כאמור. יחד עם זאת, בסיכומים התברר כי הסנגור כן חולק על חלק מהפרטים שדיווחו השוטרים **וטוען כי השוטרים הפריזו בתיאור עובדות אשר יכולות ללמד כי הנאשם זיהה את השוטרים. לשיטתו, השוטרים גם האדירו והגזימו בתיאור הנהיגה של הנאשם, תוך ניסיון לשוות לנהיגה חומרה יתרה.** אולם, גם הסנגור סמך לא מעט על עדויות השוטרים, ועיקר סיכומיו כוון לדלות פרטים מתוך עדויות התביעה, שיש בהם כדי לתמוך בעדות הנאשם אודות היסוד הנפשי.
15. **נמצאנו למדים, כי עיקרו של האירוע מוסכם על הצדדים, וכי המחלוקת נוגעת בעיקר ליסוד הנפשי של הנאשם**, אודות תחילת האירוע לפני כניסת השוטרים לתמונה, ואודות הלך הנפש של הנאשם במהלך האירוע. **כן יש להכריע לגבי נקודות שונות במהלך המרדף המדובר, זאת, תוך הסתמכות על העדויות, ובשים לב לטענת הסנגור כי השוטרים אינם מדייקים בפרטים, במודע, על מנת לתאר את מעשי הנאשם בחומרה יתרה.**

מהימנות השוטרים:

16. הסנגור אינו חולק על עיקרו של תיאור המרדף מפי השוטרים, אך בכל זאת טוען נגד

מהימנותם, כאמור. זאת, ביחס לפרטים שונים, הנוגעים לאופן נהיגת הנאשם והאפשרות שלו לקלוט כי מדובר בשוטרים ולא באויביו ממשפחה אחרת מהעיירה חורה. בהקשר זה, ציין הסנגור במהלך המשפט את הסתירות בדברי השוטרים. לדבריו, אף הגיש את הודעותיהם על מנת להראות את הסתירות האלה.

17. אולם, עיון בסיכומים מלמד כי הסנגור לא מצביע על מסה משמעותית של סתירות בדברי השוטרים, אלא על מספר סתירות, נקודתיות, שאין בהצטברותן כדי לפגום במהימנותם באופן כללי. הסנגור הפנה באופן כללי לפרוטוקול הדיונים, אך לא טרח בסיכומיו לפרט מעבר לסתירות מעטות, מבלי להפנות בצורה מסודרת לעמודים קונקרטיים בפרוטוקול ובהודעות. עם זאת, כפי שיפורט, מצאתי לנכון להתייחס לכמה נקודות שלא עלו במפורש בסיכומים, וגם כך, המסקנה היא שיש לייחס מהימנות רבה לשוטרים, ומשקל רב מאוד לעדותם המצטברת.

18. כך, לדבריו, יש סתירות בין השוטרים בשאלה אם, בעת פניית הפרסה של הנאשם, כלי הרכב שהגיעו ממול ירדו לשוליים או רק נאלצו לבלום וזאת כאשר חלק כלל לא שמו לב כי היו כלי רכב המגיעים ממול. אולם, עיון בעדויות מלמד כי כל מי שראה את המכוניות מגיעות, ציין כי כלי הרכב שהגיעו מהכיוון הנגדי בלמו בלימת חירום. נכון שהשוטרת ישראל לא תיארה בהודעתה כי ראתה את כלי הרכב בולמים, אלא רק את פניית הפרסה באדום (ת/3 שורה 8). אך זהו בדיוק סוג הדברים, שבאירועים מסוג זה, יש מי שמספיק לקלוט ויש מי שלא, ואין בכך לפגום במהימנות מי מהם.

19. הסנגור הפנה גם לתמיהות לכאורה בעדות **השוטר אריק**, ביחס לשאלה אם הנאשם בכלל עצר ברמזור לפני פניית הפרסה. רוב השוטרים מספרים כי הנאשם עצר ממש, וכי הם הספיקו לצעוק אליו דרך החלונות הפתוחים. לעומתם, השוטר אריק, שישב ליד הנהג, מספר בבית המשפט, כי הנאשם לא עצר, אלא רק האט מאוד את נסיעתו (עמ' 30), דבר שאפשר לניידת להגיע "מולו" (היינו במקביל אליו כפי שהסביר). בשלב זה "ניסינו לסמן לו לעצור". זאת, כאשר בהודעתו (נ/1) אין רמז להפוגה בשלב זה, ובוודאי שאין רמז לתיאור לפיו שוטרים אחרים קראו לו דרך החלון בשלב זה. יאמר מיד כי אני רואה בהשמטה זו אשר בהודעה משום סתירה של ממש. לא תמיד בעת סיפור הדברים אדם זוכר לספר כל פרט. שלשה שוטרים אחרים תיארו את השלב הזה, בצורה בהירה. יש לזכור גם כי עד זה היה בצד ימין הנהג, ואפשר כי שלב זה פחות חרות בזיכרונו. הדבר נכון במיוחד משום שאריק עצמו סיפר כי הוא יצר עם הנאשם קשר עין עוד קודם לכן, כבר בצומת חטיבת הנגב. לפיכך שלב זה של יצירת קשר עין עם הנהג, מבחינתו, לא היה חידוש.

20. הסנגור הפנה עוד לכך שאריק תיאר כי הנהגים שהגיעו ממול, בעת פניית הפרסה, לא רק בלמו אלא גם "ירדו לשוליים" (עמ' 20). זאת, כאשר לירידה זו של נהגים "לשוליים" אין אישור ממקום אחר, וגם העד עצמו חזר בו חלקית לאחר שעומת בעניין זה על ידי הסנגור, והסביר שאין כוונתו לשוליים ממש (עמ' 30-31), שהרי אין כלל שוליים בצומת. יחד עם זאת, מן הראוי להבהיר כי העד עצמו גם לא סיפר על ירידה לשוליים בעת תיאור רצף האירועים, אלא רק אגב תיאור עוצמת הסכנה, אמר כי אם לא היו בולמים "ויורדים לשוליים" הייתה נגרמת סכנה (ראו הדברים בהקשרם בעמ' 20 שורה). העד שלל את טענת הסנגור כי הוא מנסה להאדיר את מידת הסכנה

שנגרמה (עמ' 31), אך עדיין צודק הסנגור שיש כאן מקום לחשש שמא העד השתמש בתיאור שיש בו משום הגזמה.

21. אגב, בהקשר זה, יאמר כי הסנגור שאל את העד אריק שאלה מתעה (בעמ' 31, שורה 6). זאת, כאשר הציב בפניו את הטענה כי חיים, הנהג, כלל לא הבחין בכלי רכב הבאים ממול, הסנגור אף טען כי מהשחזור של השוטר חיים עלה שלא הייתה סכנה (שם שורה 19). שאלה זו הייתה מתעה משום שהנהג חיים סיפר בהודעתו (ת/1, שורה 20) כי ראה כלי רכב מגיעים ממול, שנאלצו לבלום. אמנם, בשחזור אמר חיים שלא הספיק לראות מה עשו אותם כלי רכב, אך במפורש ציין כי היו כלי רכב שהגיעו ממול, כאשר להם אור ירוק, עת ביצע הנאשם פניית פרסה באור אדום. הצגת הסנגור את עדות חיים בהקשר זה לפני העד אריק הייתה לא הוגנת. אגב יאמר, כי למרות הצגת דברים זו, אריק עמד על כך כי אכן הייתה בלימה של הנהגים שבאו ממול, ואכן הייתה סכנה, ולא חזר בו אלא מהביטוי "ירדו לשוליים".

22. סיכומו של דבר, הפגם היחיד שנמצא בעדותו של אריק, היכול להשליך על מהימנותו, הוא התיאור כאילו הנהגים שבאו ממול נאלצו לרדת לשוליים. מכיוון שנראה כי השוטר אריק נקט כאן בהגזמה, יש לחשוש שמא כך עשה גם במקום אחר. אך אין בכך כדי לשלול את עיקרו של התיאור, הבא מפי כמה עדים, כאשר חלקו הגדול מאומת אף על ידי הנאשם עצמו. אכן, נוכח הגזמה זו, לו היה מדובר בעד יחיד, צריך היה לדקדק היטב בכל דבריו, ולוודא כי נמצא להם חיזוק. אולם, הפרט החשוב היחיד עליו דיווח לבדו, היה יצירת קשר העין עם הנהג כבר בצומת חטיבת הנגב, ולכך יש חיזוק באשר הנהג בורח מתוך צומת זו, בזגזוג שאף הביא להתנגשות בקיר (כפי שיפורט בהמשך), דבר המלמד כי אכן ראה את השוטרים.

23. במישור הלשוני, בעת עיון בעדותו של אריק יש לשים לב לכך שהוא השתמש במילה "מול" לתאר תנועת כלי רכב באותו כיוון, הנוסעים לפני הנהג (לדוגמא: עמ' 23 - 24) וכן לתאר שהייה במקביל לרכב אחר באותו כיוון (לדוגמא: עמ' 30). כך, שיש להיזהר ביחס לניסוחים של אריק, שאינם מאוד מדויקים, גם אם אין כוונתו להגזים או חלילה להטעות.

24. סתירה נוספת שהסנגור הצליח למצוא בדברי העדים הייתה לגבי מערכת הסירנה. **השוטרת ישראל** העידה בבית המשפט כי בניידת הופעלה סירנה (לדוגמא, בעמ' 62). זאת, בניגוד ליתר העדים שהעידו חד משמעית כי לא הייתה מערכת סירנה ברכב זה, שכן מדובר היה ברכב מנהלתי ולא ברכב מבצעי המצויד כהלכה. בניגוד לחסר בעדותה שפורט לעיל, שלא ראתה התנועה הנגדית בעת פניית הפרסה, הרי לעניין הסירנה אכן זו סתירה של ממש. יחד עם זאת, אף סתירה זו ראויה להסבר. העדה ישראל לא סיפרה על סירנה בהודעתה (ת/3) ודבר זה הגיע רק בשלב העדות בבית המשפט, לאחר חודשים רבים. נראה כי זיכרון המרדף והצעקות הביא, במשך הזמן, לשגיאת זיכרון שלה, באופן אשר הוסיף את עניין הסירנה. עניין, אשר מטבע הדברים נלווה בדרך כלל לאירוע מסוג זה, וכך יכול להיכנס בשגגה לזיכרון.

25. אולם, יש נקודה אחרת, מטרידה יותר, לגבי עדותה. **השוטרת ישראל נכחה בעת ביצוע השחזור על ידי השוטר חיים** (הדבר נאמר על ידי החוקר בתחילת השחזור ואושר על ידי ישראל בהודעתה בעמ' 61-62). אמנם, נוכחותה פאסיבית, וככל שאני הצלחתי להבחין, אין היא נשמעת או

נראית כלל במהלך השחזור. אולם, כאשר היא נוכחת בשחזור שלם של עד אחר, עוברת עמו על כל מסלול הנסיעה, ושומעת את גרסתו, יש בעיה. יש חשש של ממש שכל תשובה שלה בבית המשפט, נובעת למעשה מזיכרוננו של חברה לניידת, אותו הפנימה היא לאחר מעשה, ולא מהזיכרון שלה עצמה.

26. למותר לציין כי מדובר בתקלה חמורה של החוקר, אשר ביצע פעולת חקירה כה חיונית כשחזור, באמצעות עד אחד, אך בנוכחות של עד נוסף. דומה כי יש חוקרים, אשר נוהגים ליתן אמון אפריורי בגרסאות שוטרים, ואינם מודעים מספיק לכך ששאלת המהימנות של השוטר, או אפילו איכות זכרוננו, עלולה להיות שנויה במחלוקת בהמשך הדרך. אי הקפדה על הפרדה מתאימה בין הפעולות הקשורות לכל אחד מהעדים, עלול להקשות על קביעת ממצאי מהימנות בהמשך, ועל החוקרים להקפיד בעניין זה.

27. מכל מקום, כעולה מהשחזור, העד חיים לבדו הוא המתאר את כל מהלך האירוע בכל השחזור. אין ישראלה תורמת לשחזור דבר, מהותי או צדדי, ולפיכך אין לקבוע כי לישראלה השפעה על משקל עדותו של חיים. אולם, ביחס לעדה ישראלה עצמה הדבר יוצר קושי. לא אוכל לקבוע ממצאים על פי עדותה בלבד. לכאורה היה מקום לקבוע כי כל פרט בזיכרונה שאינו עולה במפורש מהודעתה (שנגבתה לפני השחזור), מצריך סיוע מהותי, על מנת לקבוע על פיו ממצאים. יחד עם זאת, בעיון בפרטים, לא מצאתי פרט עובדתי בכתב האישום העולה מעדותה לבדה. כך, שחולשה זו אינה באה לידי ביטוי בממצאים.

28. יוער כי במהלך העדות הסנגור הציג לישראלה מצג, כאילו רק בבית המשפט טענה כי רכב המשטרה הצליח להגיע עד נסיעה במקביל לרכב של הנאשם, והדבר לא נאמר על ידה קודם לכן בהודעתה (עמ' 67 ו- 68). אולם, הצגה זו של הסנגור שגויה, ועולה לכאורה מהודעתה כי היו שלבים שהם היו במקביל, אף אם לא נקטה בניסוח זה. זאת, הן בתיאורה את היות הנאשם בנתיב הימני והשוטרים בשמאלי, הן בתיאור הניסיון של הנאשם לנגח הניידת והן בציינה כי ניסו לצעוק לו מהחלון כי הוא "היה ממש קרוב" (ת/3 שורות 9-12). נמצא שאין מקום לפקפק במהימנותה של ישראלה, אלא רק לחשוש לשגיאות זיכרון, בעיקר בשל השחזור בו נכחה, בשל טעות של החוקר.

29. אצל השוטר חיים, הנהג, יש סתירה לכאורה בין עדותו והודעתו (ת/1) לבין השחזור שלו, כאמור. זאת, כאשר בשחזור הוא אומר שלא הספיק לראות מה קרה עם הרכבים שהגיעו ממול ברמזור בו פנה הנאשם פניית פרסה באדום, אך בהודעה ובעדות בבית המשפט עמד על כך שכלי הרכב בלמו בלימת חירום. בחקירתו הנגדית אמר העד כי מה שנרשם בעדות מדויק יותר, באשר נרשם לאחר זמן קצר, בניגוד לשחזור שהיה מעט מאוחר יותר. תשובה זו קשה לקבל, באשר גם השחזור נעשה תוך זמן קצר יחסית, והעד דווקא נמצא במקום האירוע ולכאורה הפרטים צריכים לעלות היטב בזיכרוננו. למרות זאת, לטעמי, אין כאן סתירה של ממש. צפייה בשחזור מלמדת כי חיים נוהג ברכב גם בזמן השחזור. הוא לא הועמד בכל אתר ואתר לספר סיפור מלא, אלא סיפר תוך כדי נהיגה. בשחזור הוא נשמע מספר על פניית הפרסה תוך שהוא פונה פניית פרסה ומתרחק מהצומת. חיים, שהיה מרוכז בנהיגה גם בזמן השחזור, סיפר כי הגיעו כלי רכב ולא הספיק לראות מה "קרה" איתם, משום שהיה מרוכז בנהיגה במהלך האירוע. אולם, באותה עת הוא לא נשאל שאלת עומק

על ידי החוקר. הדברים שאמר, משתמע גם כי לא ראה אם קרה להם דבר מה. אולם, הבנתו כי נעצרו, משתמעת מעצם העובדה שהנאשם פרץ לתוך המסלול שלהם והם היו בנסיעה. **אין לראות בדברים סתירה המעיבה על המהימנות.** ייתכן שמה שנרשם בהודעה ונאמר בבית המשפט היה בבחינת מסקנה שנחרתה בזיכרון, ולא מראה עיניים. מצד שני, ייתכן שמה שנאמר בשחזור היה משום שעצם הבלימה הייתה מובנת מאליה, ולכן לא צוינה במפורש, רק צוין שלא ברור מה "קרה" איתם לאחר שבלמו. מכל מקום, איני רואה בכך סתירה מהותית.

30. לעניין **השוטר רניאל**, הסנגור לא הצביע על סתירה מהותית בדבריו.

31. **חיזוק משמעותי לעניין מהימנות השוטרים**, יש בדיווח שנתנו בשעת אמת, כפי שהוקלטו **ברשת הקשר** (התמלילים ת/11/א). עולה כי השוטר רניאל מדווח תוך כדי האירוע על הבריחה של הנאשם מפניהם, תוך מסירת פרטיו, דבר המביא לקריאת המוקדנית לכל כלי הרכב, אודות הרכב בבריחה. כן יש דיווח נוסף המוקלט מפיו של חיים, הכולל את הנקודות העיקריות בתיק. בהם "פרסס לבאר שבע באדום" וכן אמריה בזמן אמת "הרכב מנסה לנגח אותי". עוד מתאר חיים כי הרכב ממשיך בנסיעה למרות שהוא עולה באש! דבר המחזק את תחושת הסיכון העולה מפעולות הנאשם.

32. **סיכומו של דבר, ניתן לקבוע ממצאים בפלילים על יסוד עדויות השוטרים.** במיוחד בשים לב לכך שרוב הפרטים מאומתים על ידי הנאשם עצמו. אפשר, שיש לנקוט בזהירות, כאמור, ביחס לפרטים שמוסר אריק לבדו, וזהירות יתרה לגבי פרטים שמוסרת ישראל לבדה. אולם, בסופו של דבר, כל הפרטים החשובים מדווחים על ידי יותר משוטר אחד, מדווחים גם בקשר או שהנאשם מודה בהם. בשים לב לכך שאין מחלוקת על עיקרו של המרדף, ואין מחלוקת על מרבית פרטיו, הרי שיש מקום לקבל את התיאור העיקרי של השוטרים. עתה, יש לבחון את גרסתו של הנאשם, הן לעניין המחלוקת העיקרית ביחס ליסוד הנפשי, והן לעניין המחלוקת הממוקדות בחלק קטן של פרטי המרדף.

גרסת הנאשם

33. הנאשם בחר להעיד (החל מעמ' 92). לאחר שסיפר על עצמו, משפחתו ועל פציעתו בירי בעבר, החל להתייחס לליל האירוע. לדברי הנאשם, האירוע החל כבר ברמזור "של רמות" עוד לפני שהגיע למקום בו היו השוטרים, בצומת חטיבת הנגב. לדבריו, עת עמד ברמזור ברמות, נעמד לידו רכב הונדה אקורד, אשר לה פנס כחול מהבהב. נוסעי רכב זה סימנו לו לעצור בצד. לנאשם, אשר נפגע כבר בעבר מירי, בגין סכסוך משפחתו בעיירה חורה, עלה חשש כי אלו ברכב הם אנשים המחפשים אותו על מנת לנקום.

34. הנאשם מספר כי החל לברוח לכיוון ביתו (עמ' 97). אולם, נוסעי אותו רכב עקפו אותו וסגרו עליו, וכך הוא התנגש בהם מאחור. ההתנגשות הייתה קרובה כבר לצומת חטיבת הנגב, אולי 200 או 250 מטר לפני הצומת. בהגיעו לצומת לא הייתה לו כל אפשרות להימלט, אלא לנסוע לכיוון

באר שבע. אמנם אותם אחרים סימנו לו לעצור בצד, אך הוא ניצל הזדמנות לברוח מהם, והחל לנוע לכיוון באר שבע.

35. לדברי הנאשם, כבר בשלב זה הורגשה הפגיעה ברכב, אשר "לא סחב". הנאשם מספר כי חש פאניקה, הלם ופחד, וכל מחשבתו הייתה רק איך לצאת מהמקום. לכן, ביצע פניית פרסה בהגיעו לצומת הראשון שניתן היה לעשות זאת. אולם, לדבריו, הרכב החל להעלות עשן, ולא "סחב" היטב, ומטעם זה לא המשיך לכיוון חורה על כביש 60, אלא פנה לכיוון שגב שלום, על כביש 40.

36. הנאשם הסביר כי, לכל אורך הדרך, ראה במראה את האור הכחול המהבהב של המשטרה, אך סבר כי זהו רכב ההונדה, אשר בו בני המשפחה היריבה הרודפת אחריו. כך, המשיך על כביש 40, "האוטו כמעט הפסיק לנסוע. בדיוק בקטע הזה אני ראיתי את המשטרה אני עצרתי במקום. זרקתי את האוטו ימינה ועצרתי" (עמ' 98). הסנגור מיד שאל את הנאשם על כך שלדברי השוטרים הוא לא יצא מהרכב, והנאשם מיד תיקן כי גם בשלב זה לא היה בטוח כי מדובר בשוטרים, הוא היה בהלם ומפוחד (עמ' 99).

37. לעניין הדרך, הדגיש הנאשם כי כלל לא הבין כי מדובר בשוטרים. בהגיעו לרמזור בו ביצע את פניית הפרסה, כלל לא הבחין אם הרמזור היה אדום או ירוק, אלא פשוט הסתכל לכיוון הנתבי הנגדי והשתכנע שהוא יכול לבצע את סיבוב הפרסה. לדבריו לא המשיך לתוך באר שבע, משום שיש שם הרבה תנועה והרבה רמזורים, אולם הוא רצה לברוח החוצה מאזור זה לכיוון הבית (עמ' 98-99). הנאשם אישר שכלל לא שם לב אם הייתה תנועה נגדית או לא (עמ' 102). הנאשם ציין כי אינו זכר שקילל את השוטרים. הנאשם אישר כי הוא שותה אלכוהול לעיתים, וכי באותו יום שתה אלכוהול, כך שייתכן שהשוטרים אכן הריחו ממנו ריח אלכוהול, אם כי לא היה שיכור ולא "מסטול", רק ב"הלם" מהסיטואציה (עמ' 99).

38. הסנגור המשיך ושאל לגבי פרטים שונים במהלך הנהיגה, הנאשם הסביר כי החלון שלו היה פתוח "רבע", והחלון בצד השני היה סגור לגמרי (עמ' 101). לטענתו לא "זרק" אף אחד מהדרך אם כי ציין "אני לא רציתי שיעקפו אותי שלא יצליחו לירות בי" (עמ' 102). לשאלה אם זגזג בדרך, בין צומת חטיבת הנגב לבין הכניסה לבאר שבע, השיב כי אם זגזג היה זה בגלל ה"פניות שמה" (כנראה כוונתו לתיקונים שהיו בכביש באותה תקופה). לשאלה אם התנגש בשלב זה במעקה בטון, כפי שהעידו חלק מהשוטרים, השיב "אני לא חושב..." וכן "לא, אני לא זוכר. אני לא חושב אפילו שאני התנגשתי שם" (עמ' 103).

39. לעניין פסילת רישיון הנהיגה, טען הנאשם כי פנה לעורך דינו, אשר מסר כי הגיש בקשה לביטול הפסילה, וכי נתן לו מסמך שאותו עליו להצמיד לרישיון הנהיגה, המלמד כי אינו פסול מלנהוג (נ/6). הוא הבין כי ההליך מתחיל מההתחלה, והתיק נגדו בבית המשפט לתעבורה אמור להתנהל מחדש (עמ' 101).

מהימנות הנאשם - גרסתו הכללית

40. לאחר עיון חוזר בעדות הנאשם, בחקירתו הנגדית, בהודעותיו ובעדותו המוקלטת במשטרה, ובשים לב לעדויות השוטרים, אשר עליהם אין הנאשם חולק אלא במעט, נראה שאין מנוס מלדחות את עדותו של הנאשם, כבלתי משכנעת.
41. לפני הכניסה לתמיהות וסתירות קונקרטיות, יש לציין כי עדותו הבסיסית של הנאשם, כמות שהיא, מתארת גרסה שלא ניתנת לבדיקה וקשה מאוד להאמין לה, מתוכה.
42. הנאשם מאשר את תיאור השוטרים כי התנהגותו הייתה כשל אדם בורח, וכי למעשה, לכל אורך המסלול, הנאשם ברח מהשוטרים. בין השאר, אישר הנאשם בחקירתו הראשית בבית המשפט כי ביצע פניית פרסה, ולא בחן כלל אם הרמזור אדום או ירוק (עמ' 99). כן אישר הנאשם (בעמ' 102 למעלה) כי נסע באופן שנועד למנוע מהרכב הרודף אחריו לעקוף אותו.
43. אולם, הסברו של הנאשם להתנהלות זו קשה. אכן, ניתן לומר כי קיימת מעין "ידיעה שיפוטית" (לפחות בין שופטי בית משפט זה) אודות קיומם של סכסוכים בין משפחות שונות בעיירה חורה, ובין השאר בין פלג ממשפחת אבו אלקיעאן למשפחת אבו סבית. כן ידוע כי סכסוכים אלה יודעים עליות ומורדות, פעמים מגיעים כדי אלימות קשה, ופעמים נרגעים בעקבות סולחה מוצלחת. הנאשם הגיש גם מסמכים רפואיים משנת 2000, המלמדים על פצעי ירי, אשר מן הסתם לא בוצעו ביד אוהבת. עם זאת, פצעים אלה הם מלפני שנים רבות, ואף הקשרם המדויק לא הוכח. הנאשם לא הביא כל עדות, של גורמי רווחה עירוניים, קצין מודיעין או אפילו מזקני משפחתו שלו, על מנת שיעידו כי הסכסוך היה "חם" בתקופה בה בוצעו לכאורה העבירות, או למצער כי אכן היה סכסוך פעיל, אף אם לא "חם". סכסוך, שלא חלה עליו סולחה פורמאלית, היכול להתבטא בנקמה פתאומית. מן הראוי היה להראות גם, כי הסכסוך אכן יצר סיכון קונקרטי לנאשם, בתקופה הרלוונטית, בין אם הסכסוך קשור לקרובים, אשר הנאשם ערב להם על פי המסורת הבדואית, ובין מסיבה אחרת. כאמור, מעבר לתיעוד רפואי ישן, לא הובאה כל ראיה אודות הסכסוך הנטען.
44. יתרה מזו, התיאור של הנאשם אודות הרכב שרדף אחריו, תמוה. הנאשם מתאר רכב שאינו משטרתי, אשר היה עליו אור כחול מהבהב. בתוכו היו שני אנשים, שאינם במדים, שסימנו לו לעצור. בחלק מגרסאותיו אף סיפר כי ניסו לחסום אותו. הנאשם לא הצליח להסביר מדוע לא סבר כי מדובר פשוט בשוטרים שאינם במדים. הרי לדבריו, לא זיהה מי מיושבי הרכב. הטענה הזו, לפיה הבין שרכב עם אור כחול מהבהב, המנסה לעצור אותו, אינו מכיל שוטרים אלא אחרים, תמוהה לעצמה.
45. עוד יש מקום לתמוה על כך שרכב זה לא נראה על ידי השוטרים. הרי לכאורה נוסע אחרי הנאשם רכב עם אור כחול מהבהב, במרדף חם, אשר אף התנגש עמו רגע קט לפני שראו אותו השוטרים. כיצד זה לא נראה הרכב על ידי אף אחד מארבעת השוטרים שהעידו? זאת, למרות שהם נחרדו מצליל של התנגשות, ופנו לאחור בניסיון להבין את המתרחש, וכך ראו את הנאשם. לאן נעלם אותו רכב עלום?
46. תמיהה משמעותית מאוד נובעת מגרסתו של הנאשם אשר אישר כי הרכב של השוטרים רדף אחריו במסלול כפי שהם תיארו. אולם, למרות שהשוטרים טוענים כי ראו אותו, ובשלב מסוים אף מטווח קצר ויצרו עמו קשר עין, הוא לא הצליח לזהות כי מדובר בשוטרים שהיו במדים מלאים.

זאת, למרות שברכב האחר, שהיה בסמוך אליו זמן הרבה יותר קצר, הצליח להבחין כי אין מדובר בשוטרים, לגרסתו.

47. עוד יש לתמוה על גרסת הנאשם לפיה לא זיהה את הרכב המשטרתי (ראו שאלותי לנאשם בפרוטוקול, החל מעמוד 120). הרי לשיטתו, רכב ההונדה נראה שונה לגמרי מהניידת, זה "פרייבט" רגיל, וזה רכב מסחרי - אשר שימש בעבר כ"פוסטה". ודוק, אין מדובר במבט אחד מהיר, ואין מדובר ברכב אשר "התגנב" אחריו מבלי שהרגיש. הנאשם במודע ניסה לחמוק מרכב מסוים, לפי גרסתו שלו. משמע שהוא הסתכל על הרכב כל העת. מטרת המבט הייתה לראות אם הוא עדיין נרדף. ממילא, הוא עיין היטב לראות איזה רכב נוסע אחריו, אם הרודף אם לאו. הטענה שלאורך כל הדרך הזו, לא הבחין כי מדובר ברכב אחר, לא משכנעת כלל. זאת במיוחד בשים לב לכך שמדובר ברכב גדול, מסומן, שהיה קרוב אליו מאוד. עוד יש לקחת בחשבון כי לא ניתן לומר שהחושך הכשיל את הנאשם, שכן באחד השחזורים, שנעשה בלילה, רואים היטב כי התאורה בהחלט טובה, לא רק בצמתים, אלא לכל אורך הדרך. צפייה בשחזור מאפשרת לראות בצורה טובה, דרך שמשות הרכב בו בוצע השחזור, את הרכבים האחרים החולפים בעת השחזור, אפילו ממרחק משמעותי. גרסת הנאשם בהקשר זה פשוט אינה עומדת במבחן המציאות.

48. עוד יש מקום לתמיהה על הגרסה הכללית של הנאשם, והיא לגבי שיקוליו בעת הברירה. גרסתו היא כי הוא בורח מאויביו, תושבי חורה. בנסיבות כאלה, לכאורה, המקום הנכון אליו צריך היה הנאשם לברוח, היה היישר אל תחנת המשטרה בבאר שבע, בעיר העתיקה, מרחק דקות נסיעה אחדות. זאת, במיוחד כאשר הוא כבר היה בכיוון זה, לאחר שכלי הרכב העומדים בצומת חטיבת הנגב הביאו אותו לפנות לכיוון זה. אם לא לתחנת המשטרה, לפחות היה נוסע הנאשם הנרדף לאזור הומה אדם, כמו צומת BIG, הנמצא קרוב ממש. לכן, לא ברור למה ביצע הנאשם פניית פרסה. לאחר שביצע פניית פרסה, מדוע לא המשיך הנאשם לעבר משטרת העיריות? מדוע פנה לכביש 40? טענת הנאשם היא כי חיפש את הביטחון של משפחתו ולא רצה להגיע לבאר שבע, ומשום כך פניית הפרסה. אולם, אין בכך להסביר מדוע פנה בכביש 40 במקום להמשיך על כביש 60 לכיוון חורה.

49. יש מקום לתמוה עוד על הנאשם, שלא התקשר להזעיק עזרה לכל אורך מסלול הנסיעה. אם הוא סבר שהוא מצוי תחת איום מוחשי וקונקרטי, מדוע לא הזמין משטרה אליו? אם חשש לבני משפחתו, ומטעם זה חזר לחורה, מדוע לא התקשר להזהיר אותם שאולי מתרגשת פתאום אלימות בין-משפחתית? למעשה, אובייקטיבית, כל מה שידוע אודות הנאשם הוא, כי הוא ברח מהמשטרה, לאחר התנגשות רועשת שמשכה את תשומת לב השוטרים. מלבד עצם הברירה, אין שום עובדה אובייקטיבית, ולו בהתנהגותו הנאשם בזמן אמת, היכולה לחזק את הטענה, הבאה מפיו בלבד, כי הברירה לא הייתה מהמשטרה עצמה. דווקא הברירה משוטרים מובנת היטב, שכן הוא נהג לכאורה בזמן פסילה (ואולי גם עם השפעה כזו או אחרת של אלכוהול כעולה מהעדויות). אין כל אינדיקציה, למעט עצם ההתנגשות הראשונית, היכולה לחזק הטענה כי אין מדובר בברירה פשוטה משוטרים.

50. תמיהה חשובה נוספת נוגעת להתנהגות הנאשם בסוף הדרך. מעבר לסתירות בגרסת הנאשם, לגבי שלב זה, אליהם אתייחס בהמשך, עדות השוטרים ברורה, ולפיה הנאשם סרב לצאת מהרכב

הבוער, והיו צריכים למשוך אותו בכוח. בשלב זה, כאשר השוטרים עומדים מחוץ לרכב, הנאשם בוודאי רואה כי מדובר בשוטרים. אין כל היגיון בכך שיסרב לצאת מהרכב. הרי אם הוא חיפש בטחון, משום שסבר שרודפים אחריו אז, צריך היה לקיים "אם הייתי יודע שהשוטרים לידי הייתי קופץ לניידת", כלשונו של הנאשם עצמו בהודעתו הראשונה (ש' 82). אם לא הבין כי מדובר בשוטרים, מדוע לא ברח ברגליו? הסברו של הנאשם כי היה ב"הלם", יכולה להסביר הישארות במקום, אך קשה בכך להסביר התנגדות אקטיבית לשוטרים. התנהלות זו, מהווה קושיה של ממש על טענת הנאשם אודות היסוד הנפשי שלו לאורך כל הדרך.

51. **סיכומי של דבר, עוד בטרם כניסה לסתירות ותמיהות "קטנות" בגרסת הנאשם, סיפורו הבסיסי של הנאשם תמוה על פניו, לא משקף הגיון סביר, לא מתיישב עם רצף העובדות המוסכמות, לא מתיישב עם עדויות השוטרים ולא נתמך בראיות בסיסיות שאותן צריך היה לצפות שיגיש.** קל לטעון "לא הבנתי שהם שוטרים, ברחתי מאויבי", וזו טענה הנשמעת מדי פעם בתיקי "מרדף". טענה זו יכולה להיות טענה אמיתית, במקרים מסוימים, ובנסיבות מסוימות תתקבל. על בית המשפט תמיד להיות קשוב לה ולא לדחותה בקש. אולם, תנאי לקבלת גרסה כזו היא כי הדברים יתיישבו עם הראיות האחרות, ותוגש ראיה מינימאלית להראות כי קיים סכסוך עדכני הרלוונטי לאירוע.

מהימנות הנאשם - במבחן הפרטים

52. מעבר לכל האמור, צודק ב"כ המאשימה כי הנאשם אינו עקבי בתשובותיו. יתרה מזו ניכר, כי לא פעם הוא משיב באופן המתחמק מהתייחסות ישירה לשאלה השנויה במחלוקת. אמנם, יש לקחת בחשבון כי גם הנאשם היה מצוי באירוע מרגש ומלחיץ. בהנחה שגרסתו אמת, והוא בורח מתוך חשש מחייו, טבעי שלא יבחין בכל הפרטים, לא יזכור נקודות שונות ואף יסתור עצמו לגבי חלק מהפרטים. זאת, עוד יותר מאשר השוטרים, אשר להם מיומנות וניסיון בהתמודדות עם מצבים דומים. עם זאת, עיון בגרסת הנאשם מעלה סתירות פנימיות משמעותיות, ולא רק בנקודות שוליות. סתירות אלה מקשות עוד על מתן אמון בגרסתו, מעבר לתמיהות הכלליות שכבר פורטו.

53. סתירה ראשונה, חשובה ביותר, בנקודה מרכזית, נוגעת לנסיבות העצירה של הרכב. בהודעתו הראשונה במשטרה טוען הנאשם כי, כאשר הבחין כי מדובר ברכב משטרה "עצרתי את הרכב וירדתי מהרכב ולא התנגדתי להם" (שורה 108). מובן שזו נקודה חשובה, שכן לו הייתה נכונה, הייתה בה אינדיקציה לכך שכאשר הנאשם יודע שמדובר בשוטרים הוא עוצר. דא עקא, לא זו בלבד, שהשוטרים מתארים צורך להשתמש בכוח כדי להוציא הנאשם מהרכב, הנאשם עצמו לא טען בבית המשפט כי עצר. אמנם, בחקירה הראשית טען כי כאשר ראה שנרדף על ידי שוטרים "אני עצרתי וזרקתי את האוטו לשוליים" (עמ' 102). אולם, במהלך חקירתו הנגדית אמר הנאשם כי "והאוטו בכלל עצר לבד" וכבר קודם הוא "האוטו בכלל לא סחב, אבל הוא היה מדרדר בגלל הירידה" (עמ' 112). עם זאת, מיד כאשר נשאל על הסתירה, תיקן עצמו (עמ' 113). יתרה מזו, בהמשך, כאשר נשאל מדוע השתולל בתוך הרכב והשוטרים היו צריכים להוציא אותו (בשלב אחר שעצר הרכב משום שזיהה השוטרים, לגרסתו), אמר כי היה בהלם ובפאניקה, ולא היה בטוח שמדובר בשוטרים (עמ' 119). כאשר התובע עימת אותו עם הסתירה הברורה בדבריו, חזר הנאשם על הטענה כי

"היה בשוק", אך לא הצליח להסביר מדוע אמר במשטרה שיצא מהרכב בעצמו.

54. סתירה זו חשובה. שכן, עיקר טענת הנאשם היא טענת טעות בעובדה. אולם, כאשר גרסתו, לגבי הדרך והזמן בו למד על היותו שרוי בהלך רוח שגוי, סתורה מתוכה באופן חד משמעי, קשה לקבל הטענה כי קודם אכן היה במצב של טעות במצב דברים.

55. סתירות נוספות ניתן למצוא גם לגבי שלבים אחרים של המרדף. כך לדוגמא, צודק התובע כי אין למצוא בהודעתו הראשונה של הנאשם את התיאור של הפגיעה ברכב ההונדה המסתורית, אלא רק בריחה מפניה. יתרה מזו, אירוע חשוב זה אפילו לא מוזכר בתשובת הנאשם לאישום (עמ' 10 לפרוטוקול), כל שנטען הוא כי אותם אנשים הבהבו לו וסימנו לו לעצור. אכן, השוטרים שמעו התנגשות, ואין לדעת במה הנאשם התנגש. אולם, בשים לב לכך שלאחר מכן הוא התנגש בחומה (כמפורט בהמשך), ייתכן בהחלט שהתנגש בגדר הפרדה או תמרור כלשהו. הסנגור ציין כי המעיכה על הרכב מתאימה יותר להתנגשות בפינת רכב, ולא בקיר, שכן מדובר במעיכה ממוקדת באמצע חזית הרכב, ולא מעיכה רחבה או בפינה. לא מצאתי גיבוי חד משמעי לטענה זו בתמונות. אולם, אפילו הכי, הרי, מעיכה באמצע יכולה לנבוע גם התנגשות בעמוד תאורה, תמרור, או תחילתו של גדר הפרדה או גדר בטחון. כך או כך, עצם היעדר תיאור ההתנגשות ברכב העוין, מהחקירה במשטרה, תמוהה.

56. התובע טען כי קיימת סתירה בין גרסת הנאשם בעדותו לבין גרסתו במשטרה, בהודעתו הראשונה, בכך שבבית המשפט הכחיש כל התנגשות בקיר, בשלב שלאחר צומת הנגב, לעומת שורה 64 בהודעתו שם מספר כי התנגש בחומה. זאת, בהקשר לשאלת החוקר אודות דברי השוטרים המתארים התנגשות כזו (ויש לציין שהשוטר חיים, בשחזור שלו, מצביע על המקום של ההתנגשות, תוך כדי "זגזוג" בעת היציאה מצומת הנגב לכיוון באר שבע, לקראת אזור העבודות, כפי שהיו אז באזור הגשר שמעל הרכבת). הסנגור טען כי מדובר בסתירה מדומה, וכי הודעת הנאשם אינה משקפת את אשר הנאשם אמר בפועל. הסנגור הפנה לתיעוד החזותי של חקירת הנאשם, בדקה 26, כאשר הוא נשאל על כך. לדברי הסנגור, הנאשם הכחיש התנגשות בחומה. ראיתי את התיעוד החזותי של חקירת הנאשם במשטרה, ואני חושש שדברי הסנגור אינם מדויקים. אמנם, הנאשם אינו משתמש בדיוק במלים שנרשמו מפיו בהודעה הכתובה. אולם, אני דווקא הבנתי את דבריו כפי שהחוקר הבין ורשם. וזהו המלל בקטע הרלוונטי:

חוקר: "השוטרים אומרים שאחרי שלקחת ימינה והאוטו זז שמאלה וימינה נכנסת בקיר נכנסת עם האוטו שלך לתוך הגדר הפרדה יש שם הרי שמת לב איכשהו הולך ככה

נחקר: נכון

חוקר: יש שם גדר הפרדה, נכנסת בגדר הפרדה

נחקר: אני רציתי לצאת החוצה, אני לא ידעתי שזה שוטרים, ורציתי לצאת החוצה ולא הצלחתי, ואז ...

חוקר: מה, רצית להיכנס בחומה?

נחקר: לא, רציתי לצאת, יענו, כאילו לצאת ולברוח ברגל, זה מה שהתכוונתי לעשות.

חוקר: אה, רצית לעצור את הרכב?

נחקר: כן.

57. הנאשם אינו מכחיש כי נכנס בחומה, בניגוד לגרסתו בבית המשפט. הנאשם מכחיש כי עשה כן בכוונה, והוא מסביר כי אגב בריחה, חשב אולי לעצור במקום ולברוח ברגל. לו הייתה גרסת הנאשם במשטרה, כגרסתו בבית המשפט, היה משיב לחוקר בפשטות, "מה פתאום? לא התנגשתי בשום חומה". לפיכך, אף אני הבנתי את הנאשם כמי שאומר, אכן התנגשתי בחומה, אך מדובר היה במסגרת בריחה. מכל מקום, כל התיאור של הנאשם מתייחס למצבו הנפשי, ולמעשה אינו סותר את דברי השוטרים, לא לגבי הזגזוג, ולא לגבי ההתנגשות בחומה כתוצאה מהזגזוג.

58. תשובה מתחמקת דומה השיב הנאשם לגבי הרמזור בו בוצעה פניית הפרסה. במשטרה השיב כי אינו זוכר אם עמד בכלל ברמזור, ואינו זוכר אם הרמזור היה אדום או ירוק. לשאלה אם אילץ רכבים לעצור בשל עוברו ברמזור אדום, פשוט לא השיב. בבית המשפט, בתשובה לאישום, טען פוזיטיבית כי "בצומת המדובר לא דלק אור אדום" (עמ' 10 לפרוטוקול). אולם, בחקירתו הנגדית בבית המשפט שוב השיב כי אינו יודע אם הרמזור היה אדום אם לאו, ואף לא היה בטוח אם הפריע לרכבים בצומת אם לאו, עם זאת אמר שאינו זוכר אם סיכן את אותם כלי רכב (עמ' 118).

59. כך גם לגבי הזגזוג ברכב בהמשך הדרך, כדי למנוע מרכב המשטרה להגיע אליו. הנאשם הכחיש פעולה כזו בחקירתו. אולם בבית המשפט אישר כי נהג באופן שמנע מרכב המשטרה לנסוע במקביל "שהאוטו הזה לא יעקוף אותי, אני פחדתי שירו בי מהחלון, אני פחדתי שיתקרב אלי בכלל" (עמ' 118). סתירה דומה עולה כאשר במשטרה טען שהוא לא ניגח את השוטרים, אך טען כי הם ניגחו אותו, עם זאת בבית המשפט אמר שאינו זוכר כי הייתה נגיחה כלשהי (עמ' 119).

60. **סיכומי של דבר, אף במבחן פנימי של עקביות פשוטה, גרסת הנאשם אינה עושה רושם של גרסת אמת.** מעבר לחוסר ההיגיון שבה, יש בה לא מעט סתירות, אי בהירות והתחמקות. אכן, כל סתירה לעצמה ניתנת להסבר ואין בה לבדה להוכיח כי הגרסה אינה אמת. אולם, התמונה הכללית אינה מאפשרת ליתן אמון בגרסת הנאשם. יתרה מזו, ריבוי הסתירות למעשה מהווה חיזוק לעמדת המדינה, כי הנאשם ידע היטב כי מפני המשטרה הוא בורח.

ממצאים ביחס למרדף

61. נוכח כל האמור, יש לקבל את גרסת השוטרים לגבי התנהלות הנאשם, ויש לדחות את גרסת הנאשם. יש לקבוע כי הנאשם נסע בצורה מסוכנת מהרגע שהשוטרים ראו אותו. בהעדר הסבר מהימן אחר, יש לקבוע שהסיבה להתנהגותו זו היא שהנאשם ראה את השוטרים.

62. הנאשם התנגש במשהו, לא ברכב העולם שהשוטרים לא ראו, שהוא הזכיר במשטרה אך לא סיפר כי התנגש בו, אלא במשהו אחר. כך, משך את שימת לב השוטרים. יש לקבוע כי הנאשם ראה את הניידת כבר בצומת חטיבת הנגב. זאת, הן משום שהשוטר אריק מדווח כי ראה היטב את הנהג וסימן לו בבירור לעצור בשלב זה, והן משום שהתנהלות הנאשם, מיד אחר כך, כאשר הוא נוהג בזגזוג ביציאה מהצומת (כעדות השוטרים וכהודאת הנאשם כי לכל אורך הדרך נהג כמי שנמלט על נפשו), מתנגש בחומה, ומחפש המקום הראשון לבצע פניית פרסה, מלמדת כי ידע כבר שהוא במרדף.

63. יש לקבוע כי השוטרים הצליחו להגיע במקביל לנאשם בעת שעצר או האט מאוד לפני פניית הפרסה. גרסת הנאשם כי לא הבין שמדובר בשוטרים נדחתה. עדויות השוטרים, או לפחות חלקם, כי בשלב זה הצליחו לסמן לו באופן שהוא רואה אותם, משכנעת. זאת, בין אם החלון שלו היה פתוח או סגור, ולמרות שיש סתירות בין השוטרים לגבי פרט זה. שכן, הנאשם הרי היה במרדף, ומן הסתם עם מבטים על הרכב הרודף כל העת, והעיד כי ראה סימונים של הרכב העלום, בשלבים קודמים. אין כל סיבה להאמין כי לא ראה את הסימונים שמסמנים לו בשלב הזה, כאשר חלק מהשוטרים מעידים בבירור כי ראו שראה.

64. מכל מקום, הנאשם פנה פניית פרסה באור אדום, וגרם לכלי הרכב הבאים מנגד לבלום, כפי שהעידו חלק השוטרים שראו זאת. הנאשם המשיך לזגזג ולמנוע מרכב המשטרה להגיע במקביל אליו. כאשר הצליחו להגיע במקביל, הסיט הנאשם את רכבו לכיוונו, תוך שהוא מסכן אותם. זאת, לאורך כביש 60 עד הפנייה לכביש 40 דרומה, ובמיוחד על כביש 40. בשלב זה, לפי חלק מעדויות השוטרים, הנאשם החל לאבד מהירות. יש להניח לטובת הנאשם כי מחמת המהירות הנמוכה יותר, עוצמת הסיכון לא הייתה כמו חלק מהמרדפים, בהם הנהג מאיץ מאוד ומסכן כלי רכב בעקיפות מסוכנות. נהיגה זו נמשכה לאורך כמה מאות מטרים, כאשר הנאשם לא פנה בסוף שמאלה לשגב שלום, אלא המשיך עוד מעט דרומה, עד אשר ירד ימינה אל דרך העפר.

65. על דרך העפר המשיך הנאשם בניסיון לברוח. טענתו, כאילו עצר הרכב בצד הדרך משום שראה שמדובר בשוטרים, אינה מתיישבת עם התנהגותו. הרי לא עצר מיד עם הירידה לדרך העפר, אלא המשיך בנסיעה. אף כאשר הגיעו השוטרים אליו, לא נכנע, וצריך היה לעשות שימוש בכוח על מנת להציל את חייו שלו, להוציאו מהרכב, להרחיקו ולאזקו.

66. **סיכומו של דבר, נהיגתו של הנאשם הייתה מסוכנת.** הנאשם זגזג בשלבים שונים, ביצע פניית פרסה באור אדום מול כלי רכב הבאים ממול, ונסע באופן שמנע מהשוטרים לעקוף אותו, תוך הסטת הרכב הצדה וניסיון נגיחה. הנאשם אף אישר בעצמו כי נסע תוך רצון למלט עצמו, מבלי להקדיש מחשבה לסיכון הסביבה. אכן, אין מדובר בסיכון בעוצמה חמורה מאוד, הנראית לעיתים בתיקי מרדף חמורים. אין מדובר במהירויות גבוהות עד מאוד, הזגזוג לא נעשה תוך האצה קיצונית ועקיפות מסוכנות ולא נמסר על כלי רכב קונקרטיים שנאלצו לבלום בלימות חירום או להסיט את רכבם, מלבד כלי הרכב בצומת של פניית הפרסה ורכב המשטרה עצמו. עם זאת, נהיגה מזגזגת לעצמה היא מסוכנת, במיוחד אם היא מגיעה עד כדי התנגשות הנאשם עצמו בחומה. הניסיון לנגוח את הרכב המשטרתי תוך כדי נסיעה היא מסוכנת, פניית הפרסה עצמה סיכנה באופן קונקרטי כלי רכב הבאים ממול. **המסקנה היא שהנאשם נהג באופן שבו סיכן חיי אדם בנתיב תחבורה. הנאשם יצר סכנה זו במודע, על מנת להתחמק מהשוטרים. כך גם הפריע לשוטרים במילוי תפקידם, והסתייע ברכב לבצע את הפשע הזה. אולם, יחסית לעבירות מסוג זה, אין מדובר בסיכונים ברף הקיצוני הנראה לעיתים.**

נוהל "מרדף"

67. אין מחלוקת כי במשטרת ישראל קיים נוהל אשר השוטרים אמורים לפעול על פיו, בהקשר

למרדף אחר רכב חשוד (מוצג נ/2). השוטרים דנו, אשר החליטו למעשה על דעת עצמם לרדוף אחר הנאשם, לא פעלו לפי הנוהל. הסנגור הצביע בצדק על כך שלא הוכרז "מרדף" רשמי ברשת הקשר, לא היה מעבר של כלי הרכב הרודפים לרשת מרדף נפרדת, וברכב לא היה מפקד מוגדר שביצע את האיוון המתואר בנהלים, בין הסיכון לציבור מעצם ביצוע המרדף לבין העניין לציבור לעצור את החשוד.

68. למרות כל האמור, לא מצאתי כי יש בעובדה זו כדי להשפיע על שאלת אחריות הנאשם. ייתכן שהשוטרים לא פעלו בדיוק לפי הנוהל. אולם, אין מדובר בהתנהגות שפגעה בזכויות הנאשם עצמו, כגון אלימות משטרה, חיפוש בלתי חוקי או חקירה ללא אזהרת **יששכרוב** או **Miranda**. אף לא מדובר במקרה בו נפגעו בפועל אזרחים בשל הסיכון התעבורתי, כאשר צריך לבדוק את מידת האשמה של כל צד. יש לזכור כי, עם כל הכבוד לטענה כי השוטרים לא פעלו לפי נוהל, הנאשם הוא זה שברח משוטרים, שנהג בצורה מסוכנת, שסיכן באופן ישיר את עצמו ואת השוטרים, על ידי ניסיון ניגוח, במקום פשוט לעמוד בצד, כמתחייב על פי חוק. אף אם יש שגיאה בדרך בה פעלו השוטרים, הדברים רחוקים מאוד מהגנה מן הצדק, וקשה לראות בהתנהלותם גורם המפחית באופן מוחשי מאשמת הנאשם.

מודעות הנאשם לפסילת הרישיון

69. אין מחלוקת כי בעת שהנאשם נתפס נוהג, היה הנאשם פסול מלנהוג, על פי החלטות בית משפט שלום לתעבורה בבאר שבע. מסמכי בית המשפט הוגשו מטעם המדינה בהסכמה (ת/10). ממסכמים אלה עולה כי הנאשם נשפט בהעדרו בגין נהיגה בפסילה ביום 9.5.12. הנאשם הגיש בקשה לבטל את פסק הדין וביום 20.6.12 ניתנה החלטה כי על המדינה להגיב לבקשה, וכן "עיכוב ביצוע למשך 60 יום". לאחר תגובות הדדיות בכתב, החליט בית המשפט לתעבורה הנכבד על ביטול פסק הדין "בכפוף לתשלום הוצאות בסך 250 ₪ בתוך 30 יום". הוצאות אלה לא שולמו, ולאחר אזהרה מיום 30.10.12, החליט בית המשפט ביום 21.11.12 "בהמשך להחלטתי מיום 30.10.12 אני מורה על ביטול ההחלטה לביטול פסק הדין שכן טרם שולמו ההוצאות". משמע, מיום 21.11.12, חזר על כנו פסק הדין הפוסל את הנאשם מלנהוג למשך שנתיים. כך, שביום המרדף, יום 17.6.13, היה הנאשם פסול מלנהוג.

70. הנאשם טען כי לא ידע כי הוא פסול מלנהוג. לדבריו, פנה לעו"ד גרוס, המתמחה בתחום התעבורה, אשר פעל לבטל את פסק הדין. לדבריו, הוא הבין מעורך דין גרוס כי הפסילה בוטלה, ולא שמע כי מצב זה השתנה (תשובה לאישום עמ' 10). במשטרה, כאשר נשאל על הנהיגה בפסילה השיב (הודעתו השנייה (ת/8) שורה 8): "יש לי ביטול על הפסילה הזו ואני יודע שאין לי פסילה, את ביטול גזר הדין הביא לי עו"ד שמטפל לי בתיק יאיר גרוס והביטול אצלי".

71. מסמך זה, שאליו התייחס הנאשם במשטרה, הוצג במסגרת עדותו הראשית בבית המשפט (נ/6). המדובר באותה החלטה של בית המשפט לתעבורה מיום 20.6.12, ובה עיכוב ביצוע ל-60 יום, לצורך תגובת המדינה, כאמור לעיל. אולם, למרות הלשון המפורשת של ההחלטה לפיה זוהי החלטה זמנית, הנאשם הסביר (עמוד 100 למטה) "זה הביטול שקיבלתי מעורך דין יאיר גרוס. הוא

אמר לי 'תצמיד את זה לרישיון שלך, אתה יכול לנהוג ואנחנו ננהל את התיק מחדש'". הסנגור עצמו שאל את הנאשם הכיצד זה עדותו אינה מתיישבת עם תוכן המסמך והנאשם השיב "אני, פה למעלה כתוב לך שזה ביטול" (עמ' 101). בחקירה הנגדית הבהיר כי זה המסמך היחיד שקיבל מעו"ד גרוס. הנאשם טען שכלל לא קרא את ההחלטה, "אני באמת לא קראתי אותו כי ידעתי שזה ביטול" (עמ' 105). הנאשם הסביר כי לא ראה מסמכים מאוחרים יותר בתיק, כי עורך הדין כלל לא אמר לו כי זו החלטה זמנית, וכי ההחלטה על ביטול פסק הדין, שניתנה מאוחר יותר, הייתה כפופה לתשלום הוצאות. הנאשם אף אמר שלו היה יודע על ההוראה בדבר הוצאות היה משלם, שהרי כבר שילם סכום משמעותי לעורך הדין, אז מדוע שלא יוסיף עוד 250 ₪, על מנת שפסק הדין יבוטל?

72. יאמר, כי גרסתו של הנאשם, גם בעניין זה, לא יכולה להתקבל. הנאשם שוב טוען להבנת מציאות מדומה, ליסוד נפשי של טעות בעובדה, ומצפה שהכול יאמינו לו. אולם, ההחלטה על עיכוב הביצוע למשך 60 יום היא החלטה קצרה וברורה שניתנה ב"פתקית". אין כל סיבה להאמין לנאשם כי לא ידע את מהות ההחלטה, כי סמך על עורך הדין עד כדי כך, שלא קרא שורה אחת פשוטה של החלטה, שהייתה מלמדת אותו כי זוהי החלטה זמנית.

73. אולם, מעבר לחוסר ההיגיון בגרסתו, הנאשם הביא כעד הגנה את עורך דין גרוס בעצמו. לאחר ויתור על חיסון עורך דין - לקוח, העיד עורך הדין, וסתר את גרסת הנאשם. עדותו של עורך הדין הסתמכה חלקית על זכרונו, וחלקית על רישומים שנערכו על ידי מזכירות במשרדו, ובהסכמה הוגש דף התרשומות (נ/7).

74. לעניין המסמך שעליו הסתמך הנאשם, שהוא עיכוב ביצוע זמני, העיד עו"ד גרוס בצורה ברורה (עמ' 126) "מתוך הניסיון שלי, כשמגיע הנאשם לקחת החלטה כזאת אז מוסבר לו שכתוב עיכוב ביצוע למשך ששים יום, וכתוב בצורה מפורשת, זאת אומרת שעיכוב הביצוע הוא למשך (שי)שים יום וזהו". עו"ד גרוס המשיך והסביר כי בשלבים לאחר מכן, כאשר בוטל פסק הדין בכפוף לתשלום, כי הודע לנאשם טלפונית על כך שפסק הדין בוטל ויש שובר לשלם 250 ₪. כך עולה מהתדפיס של הרישומים במשרדו. אולם, על פי הרישום, הנאשם לא הגיע ליטול השובר, ואחר כך נותק עמו הקשר. זהו הרקע לכך שבסופו של דבר ההחלטה בדבר ביטול פסק הדין, בוטלה.

75. נמצא, שעדות עו"ד גרוס סותרת את גרסת הנאשם. אף אין זה סביר כי עורך הדין אמר לנאשם כי הטופס של עיכוב הביצוע הוא ביטול סופי של פסק הדין, כאשר מדובר בהחלטה קצרה שאי אפשר לטעות בה. יתרה מזו, על פי הרישומים, כאשר נאמר לנאשם על ביטול פסק הדין, נאמר גם על הצורך לשלם, ממילא ידע הנאשם כי הביטול מותנה. יאמר, כי אף עו"ד נקש בסיכומיו לא מצא דרך להגן על גרסת הנאשם בהקשר זה.

76. לפיכך יש לדחות את טענת הנאשם כי הסתמך על המסמך שהחזיק, בו יש עיכוב ביצוע ל- 60 יום, וכי הבין בטעות שזו החלטה על ביטול מלא של פסק הדין. גרסה זו נמצאת בלתי מהימנה. יאמר עוד, כי מסקנת חוסר המהימנות מתחזקת בהתחשב בממצאי המהימנות שנקבעו

ביחס לכל המרדף, אשר גם לגביו טען טענות אודות היסוד הנפשי, בדבר "טעות בעבודה".

77. **המסקנה היא כי הנאשם ידע כי הוא נוהג בפסילה, ואין מנוס מהרשעתו גם בעבירה זו.**

אגב כך יאמר, כי עובדה זו מסבירה היטב מדוע ברח הנאשם מהשוטרים. זאת, מעבר לחשד שאולי גם ריח האלכוהול, עליו דיווחו השוטרים, היה קשור לבריחה.

סיכום

78. נוכח כל האמור, **אני מרשיע את הנאשם בכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.**

ניתנה היום, כ"א שבט תשע"ה, 10 פברואר 2015, בנוכחות הנאשם, ב"כ עו"ד נקש והתובע עו"ד ביטון.